

UNIVERZITA KARLOVA
1. lékařská fakulta
3. interní klinika 1. LF UK a VFN
U Nemocnice1, Praha 2, 128 00

Posudek vedoucího bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Jódová gramotnost těhotných žen

Autor práce: Kateřina Kazdová

Vedoucí práce: MUDr. Eliška Selinger

Oponent práce: Mgr. Marina Heniková

Akademický rok: 2022/2023

Posudek

Práce si zaslouží ocenění za výběr aktuálního tématu, které je inovativní a ambiciózní. Autorka se zasloužila o vytvoření dotazníku na základě zahraniční literatury a projevil/poctivost při zpracování výsledků a diskusi o nich v širším kontextu. Vědecký přínos této práce je značný.

Je však třeba poukázat na přítomnost překlepů a formálních chyb ve zpracování. Nicméně je důležité si uvědomit, že vědecký přínos práce je významnějším faktorem než její formální stránka. Přes tyto nedostatky je práce přínosná pro praxi.

Celkově lze konstatovat, že práce je důkladně zpracována a přináší nové perspektivy do. I přes formální nedostatky je vědecký přínos této práce zřejmý. Práce jednoznačně splňuje podmínky k obhajobě.

Volba tématu

Výběr tématu považuji za velmi vhodný vzhledem k jeho relevantnosti a přínosu. Jódová gramotnost je často opomíjeným aspektem, který je však důležitým faktorem pro porozumění výskytu jódového deficitu. Práce přiměřeně reaguje na existující nedostatek vědeckých poznatků v oblasti jódové gramotnosti, jež často není dostatečně zahrnuta do dotazníků zabývajících se obecnou zdravotní gramotností. Výběr zaměření na těhotné ženy, jež představují rizikovou populaci, je dobře zdůvodněný.

Je třeba zdůraznit, že v nedávné době nebylo v České republice provedeno žádné systematické měření jódové gramotnosti. Práce tak přináší důležitý základní kámen pro další zkoumání této problematiky. Zvolené téma je rovněž aktuální v českém kontextu, jelikož dostupná data naznačují nedostatečnou jódovou saturaci novorozenců. Práce tak navazuje na zahraniční výzkum v oblasti jódové gramotnosti a přenáší jej do českého prostředí, ve kterém reaguje na existující zdravotní problém.

Ocenění si zaslouží i zahrnutí problematiky alternativní výživy a zásobování jodem při omezené konzumaci živočišných produktů. Tento aspekt je významný, neboť reflektuje rostoucí trend tohoto stravování a přináší relevantní informace o této specifické populaci.

Teoretická část

V rámci teoretické části bakalářské práce autorka cituje z monografií a článků českých i zahraničních autorů, což přispívá k důkladnému zpracování problematiky jodové gramotnosti v těhotenství. Jako vedoucí práce si osobně vážím důkladného zpracování teoretické části, která nahlíží na problematiku z mnoha úhlů. Oceňuji začlenění problematiky alternativní výživy, která je stoupajícím trendem, a autorka správně reflektuje důležitost tohoto tématu, které je často opomíjeno v odborné diskuzi. Také si cením toho, že práce se věnuje historii jodového deficitu v českých zemích, což přispívá k celkovému kontextu tématu. Dále mě oslovuje skutečnost, že autorka srovnává situaci v těhotenství s okolními státy, čímž přidává mezinárodní perspektivu do textu.

Přestože je teoretická část kvalitně zpracována, je potřeba upozornit na přítomnost překlepů v textu, které by měly být opraveny a dále se dbát na pečlivou redakční práci, aby byl zajištěn bezchybný jazykový standard.

Praktická část

V rámci praktické části bakalářské práce je vítán inovativní přístup autorky, který spočívá v snaze o měření jodové gramotnosti. Výzkum vychází z poznatků o nedostatečné jodové saturaci u těhotných žen, přičemž přesné příčiny tohoto jevu nejsou plně objasněny. Zaměření na jodovou gramotnost představuje vhodný přístup, který by mohl přispět k identifikaci potenciálních faktorů ovlivňujících tuto situaci.

Je důležité zdůraznit, že v České republice není v současné době dostupné žádné aktuální měření jodové gramotnosti, což zvyšuje význam snahy autorky o jeho implementaci. Vzhledem k absenci validovaného dotazníku jodové gramotnosti je pochopitelné, že autorka hledá inspiraci v zahraničí a využívá nevalidovaný dotazník. Kladně lze ocenit spolupráci autorky s gynekologicko-porodnickým oddělením, která zvyšuje relevanci a přesnost získaných dat.

Vybrané otázky v dotazníku efektivně mapují širokou škálu aspektů jodové gramotnosti, neomezují se pouze na teoretické znalosti a praktickou aplikaci, ale také zahrnují dotazy týkající se využívaných informačních zdrojů. Tato inkluze je důležitá, neboť informace získané prostřednictvím této části dotazníku mohou poskytnout cenné podklady pro navrhování vhodných opatření vedoucích ke zlepšení situace. Výsledky jsou důkladně popsány a srozumitelně prezentovány, přičemž autorka se snaží začlenit je do širšího socioekonomického kontextu. Je rovněž ocenitelné, že autorka provedla srovnání získaných výsledků s předchozími studiemi a diskutovala i omezení svého výzkumu, což prokazuje její porozumění dané problematice.

Avšak, v rámci práce by bylo vhodné jasněji formulovat hypotézy, aby byly záměr výzkumu a očekávané výsledky lépe definovány, stejně tak by bylo možné lépe a jasněji formulovat detailní metodiku práce. Některé části práce jsou psány zmatečně a lépe by zapadaly do jiných částí práce, opět se objevují překlepy a chyby. Pro optimální zpracování podobného výzkumu by bylo prospěšné zvážit komplexnější statistickou analýzu dat, na druhou stranu znalost pokročilých statistických metod nemůže být od studentky zabývající se nutriční terapií automaticky očekávána a není ani předmětem vypracování závěrečné práce. Práce jako taková jednoznačně splňuje úroveň k obhajobě.

Přílohy

Přílohy jsou systematicky označeny a přehledně prezentovány. Oceňuji autorčino rozhodnutí využít přehlednější sloupcové grafy namísto zkreslujících koláčových grafů. Dále je vhodné, že vybraná data jsou prezentována v tabulkách, což usnadňuje jejich strukturovaný přehled a porovnávání. Grafická prezentace výsledků jsou srozumitelné, čitelné a adekvátně popsány, což usnadňuje správnou interpretaci výsledků.

Velmi oceňuji přiložení souhlasu etické komise, který potvrzuje, že autorka si plně uvědomuje důležitost etického posouzení projektu a byla schopna ho úspěšně připravit ke schválení. Rovněž je důležitým krokem, že v příloze je zahrnut kompletní text použitého dotazníku. To umožňuje pečlivou analýzu jeho struktury a obsahu.

Bohužel, je třeba opětovně zopakovat, že v tabulkách se objevují překlepy. I když překlepy v tabulkách nejsou zásadním nedostatkem, přesnost a korektnost prezentovaných dat jsou důležitými faktory, na které by se mělo myslet v prezentaci vědeckých výsledků.

Doporučení / nedoporučení k obhajobě: Doporučuji práci k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Proč si myslíte, že je důležité zkoumat i alternativně se stravující populace? Překvapil Vás nějaký z nálezů v této populaci a proč?
2. Jaký z Vašich nálezů považujete za nejvýznamnější z hlediska prevence a veřejného zdraví a jaká by byla adekvátní reakce na něj? Napadají Vás nějaké konkrétní kroky nebo intervence, reagující na Vaše nálezy, které by mohly vést k nápravě situace?

<Práci klasifikuji stupněm:
neprospěla

v ý b o r n ě

velmi dobře

d o b ě

V Londýně dne 19.5.2023

Vedoucí bakalářské práce

MUDr. Eliška Selinger